

مطبوعات وروابط بین المللی

از : دکتر کاظم معتمدنژاد

از پایان جنگ جهانی دوم تاکنون وضع وسائل خبری در دنیا تحولات فراوانی پیدا کرده است . یکی از مهمترین پیشرفتهای جدید انسان در زمینه وسائل ارتباطی استفاده از اعمار مصنوعی برای پخش اصوات و تصاویر در میان قاره های مختلف جهان بشمار میرود . این خود نشانه آینده امید بخش و شگرف مطبوعات (روزنامه ، رادیو ، تلویزیون) میباشد . با پرتاب اولین قمر مصنوعی به فضا ارتباطات فضائی آغاز شده است و با تهیه مقدمات مبادله اخبار و افکار در سراسر جهان نقش بین المللی مطبوعات نیز بیش از پیش کسب اهمیت کرده است . در میان پیشرفتهائی که در سال های اخیر در مورد وسائل ارتباطی نصیب انسان شده است تلویزیون نقش برجسته ای داشته است ، توسعه سریع رادیو در سراسر جهان و حتی در دور افتاده ترین نواحی کره زمین ، تکامل فن چاپ و استفاده از وسائل حروفچینی هدایت شونده

La linotype Télécommandé

برای چاپ روزنامه در قاره های مختلف همه از جمله ترقیات عجیب سالهای اخیر میباشد . استفاده وسیع از وسائل خبری برای هدفهای آموزشی در کشور های توسعه نیافته و در حال توسعه نیز حائز اهمیت فوق العاده است . در سال های اخیر علاوه بر روزنامه ها و رادیوها و فیلم های سینمایی از تلویزیون نیز در امر آموزش بهره برداری های زیاد شده است . باید در نظر داشت که با وجود تمام پیشرفت های انسان در تکامل وسائل ارتباطی در دوره پس از جنگ دوم ، هنوز در آگاه ساختن مردم جهان از رویداد های زندگی اجتماعی موفقیت های مهمی بدست نیامده است و باز هم میلیونها نفر از جمعیت دنیا از وسائل خبری محروم میباشند .

امروز در حدود دو میلیارد نفر از مردم ۱۰۰ کشور جهان که ۷۰ درصد جمعیت کره زمین را تشکیل میدهند ، دارای وسائل خبری کافی نمیباشند و حتی حداقل وسائل را که در

سال ۱۹۴۸ یونسکو برای کشورهای عقب مانده توصیه کرده بود و شامل ۱۰ روزنامه یومیه ، ۵ دستگاه گیرنده رادیو و دو صندوق ، سینما برای هر صد نفر میباشد بدست نیآورده اند . مجمع عمومی ملل متحد . با توجه به مطالعات یونسکو ، در پایان سال ۱۹۶۲ قطعنامه ای تصویب کرد و ضمن آن از کشورهای پیشرفته جهان و موسسات عمومی و خصوصی تقاضا نمود برای بهبود وضع وسائل خبری با کشورهای توسعه نیافته همکاری نمایند . مجمع عمومی در این قطعنامه اهمیت نقش وسائل خبری را در راه پیشرفت اقتصادی و اجتماعی بممالک عضو سازمان ملل خاطر نشان ساخت و به امکانات وسیعی که تکنیک های جدید ارتباطی برای تسریع آموزش بیسوادان پدید میآورد تکیه خاص نمود .

در همانموقع مجمع عمومی به یونسکو ماموریت داد که تحقیقات و مطالعات خود را در باره وضع وسائل خبری در سراسر جهان تکمیل و

تجدید نماید تا سازمان ملل بتواند از نتیجه این تحقیقات در برنامه ده ساله خود برای « توسعه جهانی » بهره برداری کند .

اقدامات یونسکو بلافاصله آغاز شد و بار دیگر وضع وسائل خبری دستجمعی (روزنامه ها ، رادیو ، تلویزیون و سینما) در سراسر جهان مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت و نتایج آن در سال ۱۹۶۵ در مجموعه ای بنام

World Communications

ابتدا به زبان انگلیسی منتشر شد و در سال ۱۹۶۶ چاپ فرانسه آن نیز انتشار یافت .

هدف یونسکو از انتشار این مجموعه آن بود که سازمان ملل متحد توجه ممالک جهان را به توسعه وسائل خبری جلب نماید تا بتوان از این وسائل بمنظور تسریع در پیشرفت اقتصادی و اجتماعی کشورهای در حال توسعه استفاده موثر نمود .

اکنون با استفاده از تحقیقات و بررسی های یونسکو (سال ۱۹۶۵) وضع وسائل خبری جهان را مورد مطالعه قرار میدهم و روزنامه ها ، خبرگزاری ها ، رادیوها ، تلویزیون ها و سینماها را به ترتیب بررسی می-نمائیم :

تیراژ روزنامه ها

تیراژ روزنامه های یومیه دنیا از سال ۱۹۵۰ تا کنون در اغلب ممالک جهان افزایش یافته است . تنها در دوناحیه ای که تیراژ مطبوعات آنها از همه بیشتر است - اقیانوسیه و آمریکای شمالی - تیراژ به ترتیب ۳ درصد و ۲۵ درصد پائین آمده است . در عوض در کشور های در حال توسعه آسیا ، آفریقا و آمریکای لاتین تیراژ روزنامه ها بالا رفته است .

در چند کشور بزرگ نیز مطبوعات پیشرفت کرده اند . مثلا : در ایالات متحده آمریکا روزنامه های یومیه ، بجای ۵۴ میلیون نسخه تیراژ سال ۱۹۵۵ اکنون بیش از ۵۹ میلیون نسخه منتشر میکنند .

در ژاپن تیراژ مطبوعات یومیه از ۲۸ میلیون در ۱۹۵۱ به ۴۰ میلیون رسیده است و در شوروی تیراژ مطبوعات یومیه و غیر یومیه که در سال ۱۹۵۱ فقط ۳۴ میلیون

بوده اکنون به ۸۰ میلیون رسیده است . با آنکه تعداد روزنامه های یومیه در ایالات متحده آمریکا و چند کشور اروپائی که در تمام آنها « سطح مطالعه » عالی است کاهش یافته مع الوصف کلیه نواحی دنیا در سال ۱۹۶۲ بیش از ۱۹۵۱ روزنامه منتشر کرده اند باید دانست که افزایش تیراژ مطبوعات نواحی مختلف دنیا ناشی از پیشرفت روزنامه های کشورهای در حال توسعه است که بسیاری از آنها در سال ۱۹۵۱ حتی يك روزنامه هم نداشتند .

ترقیات فنی خارق العاده ای که در سالهای پس از جنگ دوم بوجود آمده با آنکه در تمام ممالک مورد بهره برداری قرار نگرفته ، در توسعه مطبوعات نقش مهمی داشته است . تردید نیست که اکنون مطبوعات در معرض مهمترین انقلاب فنی چهار

قرن عمر خویش میباشد . در زمینه چاپ ، وسائل خودکار و الکترونیکی ، بسیاری از مشکلات تولیدی مطبوعات را از میان برده است و مخصوصا تکمیل ماشین های چاپ رتالیو در این مورد سهم زیادی داشته است . چاپ افست رتالیووی بعلت حروفچینی تصویری

Photocomposition

تکمیل وسائل

پخش مرکب ، گراور سازی سریع الکترونیکی بهبود قابل ملاحظه ای پیدا کرده است و چنین بنظر میرسد که عصر ماشین های قدیمی چاپ با حروف سربی ، که از زمان گوتمبرگ معمول میباشد پایان نزدیک میشود . بدین طریق در آینده تکنیک قدیمی چاپ جای خود را به چاپ تصویری که سریعترین ، باصرفه ترین و قابل انعطاف ترین وسیله است خواهد داد . به کمک این سیستم با استفاده از نگاتیف های عکاسی متن ها و تصاویر را میتوان یکجا باهم تهیه کرد و با سرعت بیشتری مطبوعات را بچاپ رساند .

تا ۱۰ یا ۲۰ سال دیگر ممکن است فقط روزنامه ها و مجلات پر تیراژ مانند امروز با ماشین های چاپ معمولی تهیه شوند . ولی این نشریات نیز ناچار خواهند شد خود را با سیستم های جدید چاپ هماهنگ سازند . در حال حاضر سیستم های جدید چاپ فقط برای روزنامه های کم تیراژ ، مجلات هفتگی و مانند آن مناسب است و بهمین جهت کشورهای در حال توسعه که تازه مطبوعات در آنها شروع به رشد کرده میتوانند چاپخانه های خود را با آنها مجهز سازند ، همچنانکه روزنامه های افریقای شرقی از آن شروع به بهره برداری کرده اند .

تکنیک های جدید ارتباطات بی سیم

بموازات توسعه آژانسهای خبری در بهبود وضع مطبوعات آثار مساعدی بجا گذاشته اند . در کشورهای پیشرفته خصوصا پیشرفت های فنی مخابراتی در توسعه مطبوعات نقش مهمی داشته است .

در ژاپن پس از جنگ جهانی دوم موسسات مطبوعاتی و خبر-گزارها برای مخابره فیلم ها و حروفچینی خود کار یک حرفی Monotype و سطر Linotype

و هدایت شونده از فاصله دور Télécommandé تحقیقات فراوانی انجام داده اند و با کسب پیشرفتهای علمی و فنی در این زمینه توانسته اند میزان کارکرد را بالا ببرند و در مخارج مربوط به دستمزد صرفه جوئی نمایند . بر اثر این تحقیقات در سال ۱۹۵۹ ژاپنی ها توانستند در چندین شهر آن کشور که هر کدام چند صد کیلومتر باهم فاصله داشتند بطور متقارن در يك زمان روزنامه های یکنواخت و يك شکل منتشر کنند .

در سال ۱۹۶۲ يك روزنامه در نیویورک گام بزرگتری برداشت و توانست به کمک سیستم عکاسی سریع و حروفچینی هدایت شونده درپاریس و لوس آنجلس در آن واحد يك روزنامه را بچاپ برساند . ارسال اطلاعات و مطالب این روزنامه با

وضع روزنامه های جهان (در سال ۱۹۶۲)

نواحی مختلف جهان	تعداد روزنامه های یومیه	تیراژ به میلیون نسخه	تعداد نسخه برای ۱۰۰ نفر
آفریقا	۲۲۰	۴۳	۱۳
آمریکای شمالی	۲۲۰۰	۶۸۰	۲۴۶
(بدون ایالات متحده و کانادا)	۳۳۷	۵۰	۷۰
آمریکای جنوبی	۷۷۰	۱۱۴	۷۴
آسیا	۱۷۵۱	۶۶۳	۳۸
(بدون ژاپن)	۱۵۹۱	۳۶۴	۱۶
اروپا	۲۳۵۱	۱۱۰۲	۲۳۸
اقیانوسیه	۱۱۰	۵۰	۲۹۴
شوروی	۴۶۰	۵۰۱	۲۲۳
در تمام دنیا	۷۸۶۹	۳۱۴۳	۱۰۰

وسائل جدید ۱۶ بارزود تر از مخابره عادی بوسیله کابل و رادیو صورت گرفت. چندی بعد همان روزنامه چندین مقاله را بکمک سیستم تصویری هدایت شونده (Telephotocopie)

طریق اولین قمر مصنوعی مخابراتی برای چاپ پاریس خود ارسال نمود. بعلاوه هفت صفحه روزنامه بطور دو جانبه (نیویورک پاریس - پاریس نیویورک) ارسال گردید.

از آن زمان پیش بینی میشود که با استفاده از تجربیات فنی جدید بزودی تهیه چاپهای متقارن مطبوعات در نواحی مختلف امکان پذیر خواهد شد و مقدمات انتشار «روزنامه های جهانی» فراهم خواهد گردید. در آن موقع مشترکین روزنامه ها با گرفتن يك شماره تلفن که روی يك دستگاه مخصوص تلویزیونی نصب میشود خواهند توانست ابتدا صفحه اول روزنامه را روی صفحه تلویزیون مطالعه کنند و برای مطالعه صفحه دوم و صفحات دیگر فشار يك دکمه کافی خواهد بود. بدین ترتیب یک نفر خواهد توانست نه تنها روزنامه محلی خود را در خانه مطالعه کند بلکه مطالعه روزنامه های تمام کشورها نیز برایش امکان پذیر خواهد بود.

۲ - آژانسهای خبری

در دوره بعد از جنگ جهانی دوم در ممالک متعدد جهان آژانسهای خبری بسیاری تاسیس شده است و تعداد آنان همچنان رو با افزایش است. اولین موج بزرگ ایجاد و تجدید سازمان آژانسهای خبری، بلافاصله پس از جنگ با تاسیس رژیم های جدید سیاسی نمودار گردید. بین سالهای ۱۹۴۹-۱۹۴۵ در اروپا بیست و چهار آژانس جدید شروع بکار کرد. در همین مدت در بسیاری از کشورهای آسیا و آمریکای لاتین و اقیانوسیه نیز آژانسهای خبری تازه ایجاد شد و یا آژانسهای موجود تکمیل گردید.

توسعه آژانسهای خبری در فاصله ۱۹۶۰-۱۹۵۰ در تمام نواحی دنیا تا حدودی یکسان و یکنواخت صورت میگرفت و در آسیا، آمریکای شمالی، آمریکای لاتین، اروپا و برای اولین بار در آفریقای شمالی و آفریقای حاره، آژانسهای خبری

جدیدی تاسیس شد.

دومین موج تاسیس خبرگزاریها در فاصله سالهای ۱۹۶۴-۱۹۶۰ نمودار شد و رویهمرفته ۲۷ آژانس در کشور های جدید الاستقلال آفریقائی، آسیائی و آمریکای لاتین، اقیانوسیه و شوروی ایجاد گردید و از آن تاریخ تا کنون نیز چند خبرگزاری دیگر تاسیس شده است.

بطور کلی در سال ۱۹۶۴ تعداد ۱۶۰ آژانس خبری در ۸۲ کشور جهان وجود داشته است، در حالی که در سال ۱۹۵۰ فقط ۹۶ آژانس در ۵۴ کشور موجود بود. با تمام احوال هنوز قریب ۳۰ کشور مستقل جهان برای جمع آوری و انتشار اخبار فاقد سازمانهای لازم میباشد.

بجز در آمریکای لاتین، اغلب آژانسهای ملی به انتشار اخبار سرویس های بین المللی يك یا چند آژانس جهانی مشغولند. با آنکه مبادله اخبار بین کشورهای يك ناحیه یا نواحی مختلف تا حد زیادی بوسیله آژانسهای بین المللی صورت میگیرد معذک بین بسیاری از ممالک همجوار یا غیر همجوار قراردادهای دو جانبه برای مبادله اخبار وجود دارد و هر سال قرار دادهای جدید منعقد میگردد. برخی از آژانسهای اروپائی و چند آژانس آسیائی بوسیله اینگونه قرار دادهای شبکه های وسیع خبری ایجاد کرده اند و توانسته اند برای تامین احتیاجات خود در تمام قاره ها دفاتر و شعب گوناگون تاسیس نمایند. در اروپا، خبرگزاریهای اصلی ۱۶ کشور بوسیله اتحادیه اروپائی آژانسهای خبری L'Alliance Européenne des Agences de Presse بایکدیگر همکاری میکنند و سبب تسهیل انتشار اخبار در این منطقه میگرددند.

سازمان آژانسهای خبری آسیا L'organisation des Agences Asiens d'Information

نیز خدمات مشابهی برای آژانسهای ملی آسیا انجام میدهد طرح تاسیس اتحادیه ها و انجمن های محلی آژانس های خبری برای آفریقا و آمریکای لاتین نیز در مورد دولت های ذینفع این دو منطقه است.

باید دانست علت توجه ممالک جهان به همکاری های خبری منطقه ای

آن است که خبرگزاریهای بین المللی اخبار محلی کافی در دسترس کشورها قرار نمیدهند و نمیتوانند جوابگوی احتیاجات خبری روزافزون مردم تمام مناطق باشند. بعلاوه قراردادهای مبادله اخبار برای آژانس های ملی کشورها امتیازات اقتصادی نیز در بردارد، زیرا خبرگزاریهای جدید قادر به ایجاد شبکه های بزرگ خبری و اعزام خبرنگار به خارج نمیشوند.

از سال ۱۹۵۰ بر اثر پیشرفتهای فنی متعددی که در مخابره اخبار و اطلاعات پدید آمده است آژانس های موجود توسعه یافته و تاسیس آژانس های جدید نیز تسهیل گردیده است. در سال های اخیر سرویس های خبری تلگرافی معمولی بتدریج جای خود را به تلفن و حتی تکنیک های بسیار مدرن نظیر تلکس و وسائل ارتباط رادیویی داده است. وسائل ارتباط رادیویی

Radio Communication

مخصوصا در کشورهای در حال توسعه مورد توجه فراوان قرار گرفته است زیرا به کمک این وسائل با خارج بسیار کم میتوان در نواحی وسیعی که ارتباطات تلگرافی وجود ندارد اخبار و اطلاعات لازم را انتشار داد.

پیشرفتهای حاصله در استفاده از «کابل های هم محور» Cables Coaxiaux و امواج کوتاه شکل ارتباطات تلگرافی رابکلی

دگرگون کرده است و با افزایش قابل ملاحظه تعداد خطوط، امکانات فراوانی برای مبادله پیام های

مطبوعاتی پدید آمده است. تمام این ترقیات توأم با استفاده از دستگاههای تقویتی، برد کابل های تلفنی اقیانوس پیما را افزایش داده سبب شده است که ارتباطات تلگرافی جهان توسعه کامل پیدا کند. بدین طریق چنین پیدا است که تلفن مدرن در آینده با وسائل ارتباطی رادیویی اقماری مصنوعی در شبکه ارتباطات جهانی هماهنگ خواهد گردید و همچنانکه خطوط تلگرافی پس از رواج سیستم رادیویی باقی ماندند تلفن نیز در کنار سایر وسائل ارتباطی بجا خواهد ماند.

آژانس های خبری، با تحقیقات علمی و فعالیت شبانه روزی خود در دوره پس از جنگ جهانی دوم به بهبود و توسعه سیستم انتقال فیلمها و گیرنده های خبری و عکاسی رادیویی

کمک فراوان کرده اند. تمام این تکنیک های جدید همراه با پیشرفت های دیگری که در زمینه ارتباطات تلگرافی حاصل شده است سبب گردید که در نوزدهم ژوئیه ۱۹۶۲ یکی از عجیب ترین ارتباطات در تاریخ آژانس های خبری صورت پذیر گردد. زیرا در این روز خبرگزاریهای جهانی با استفاده از نخستین قمر مخابراتی در رله پیام های تلفنی و چاپ مخابره ای متبادله بین قاره ها وارد عصر کیهانی گردیدند. بعضی از روزنامه های لندن و نیویورک نیز توانستند اخبار خود را بوسیله قمر مخابراتی مبادله نمایند.

اکنون با قرار دادن سه قمر مصنوعی ثابت در مدار بالای خط استوا بطوری که با سرعت گردش زمین حرکت نماید میتوان انواع مختلف ارتباطات تلگرافی را در سراسر جهان تامین نمود. از سال ۱۹۶۵ سازمانهای حرفه ای مطبوعاتی مانند فدراسیون بین المللی ناشران روزنامه ها - Federation Internationale des editeurs des Journaux و اتحادیه مطبوعاتی Press Union کشور

های مشترک المنافع برای استفاده مطبوعات از سیستم جدید ارتباطی اقماری مصنوعی توجه فراوان مبذول داشته اند. در سال ۱۹۶۴ ارتباطات تلگرافی بوسیله قمر مصنوعی، اجازه داد که بازیهای المپیک توکیو در سراسر جهان مورد تماشا قرار گیرد. باید دانست که با وجود تمام پیشرفتهای سریع فنی در زمینه مخابرات و شرایط زندگی جدید بعضی اوقات بازگشت به تکنیک های قدیم مخابرات را نیز ضروری میسازد آژانس رویتر که در سال ۱۹۵۰ اخبار روزنامه ها را بوسیله کبوتر های نامه بر مبادله میکرد و در سال ۱۹۶۲ موقع آزمایش تاریخی قمر مصنوعی تله ستار از سیستم جدید قمر مخابراتی بهره برداری نمود نمونه عجیب این تضاد میباشد. این آژانس هم اکنون برای ارسال فیلم های خبری در شهرهای بسیار بزرگ بار دیگر از کبوترهای نامه رسان استفاده میکند. زیرا این نامه رسانها بر خلاف وسائل دیگر از شلوغی خیابانها و مشکل عبور و مرور وسائل نقلیه در داخل شهرها هیچ بیمنی ندارند.

۳- رادیو

سرعت توسعه رادیو در دنیا بیش از مطبوعات است و علت این توسعه نیز فقدان موانع مختلفی است که معمولاً بر سر راه پیشرفت روزنامه ها قرار دارد. از سال ۱۹۵۰ تعداد گیرنده های رادیو برای یکصد نفر، در تمام نواحی دنیا با سرعت شدید تری نسبت به روزنامه ها افزایش یافته است. در حال حاضر تنها در آسیا و آفریقا تعداد گیرنده های رادیو برای صد نفر کمتر از ۵ دستگاه پیشنهادی یونسکو میباشد. در سال ۱۹۶۲ در آمریکا، اروپا، اقیانوسیه و شوروی نسبت گیرنده ها برای صد نفر بین ۱۰ تا ۷۳ دستگاه بوده است. تعداد فرستنده ها نیز بموازات گیرنده ها سیر صعودی داشته است. از لحاظ تعداد فرستنده هنوز هم ایالات متحده آمریکا در دنیا اول است ولی بطور نسبی پیشرفت آفریقا، آمریکای جنوبی، آسیا، اروپا و شوروی از سایر نواحی بیشتر بوده

است. - آفریقا که در سال ۱۹۵۰، ۱۴۰۰ فرستنده داشت در سال ۱۹۶۲ دارای ۳۷۰ فرستنده بوده است. - در اروپا تعداد فرستنده ها در همین دوره از ۵۵۶ به ۳۲۰۰ رسیده است. - در آمریکای لاتین تعداد فرستنده ها دو برابر و در آسیا سه برابر و در شوروی چهار برابر شده است. باید دانست که با وجود رقابت جهانی تلویزیون، رادیو هنوز به علت سرعت تکنیک آن و شعاع برد وسیع و قیمت مناسب خود، آینده بهتری در پیش دارد. وضع رادیو نیز مانند مطبوعات در نواحی توسعه یافته جهان پسر رونق میباشد. از لحاظ فنی هم رادیو از سال ۱۹۵۰ تا کنون پیشرفتهای زیادی کرده است و تکنیک آن روز بروز تکمیل تر میشود. در طول ده سال اخیر وجود ترانزیستور سبب شده است که رادیو

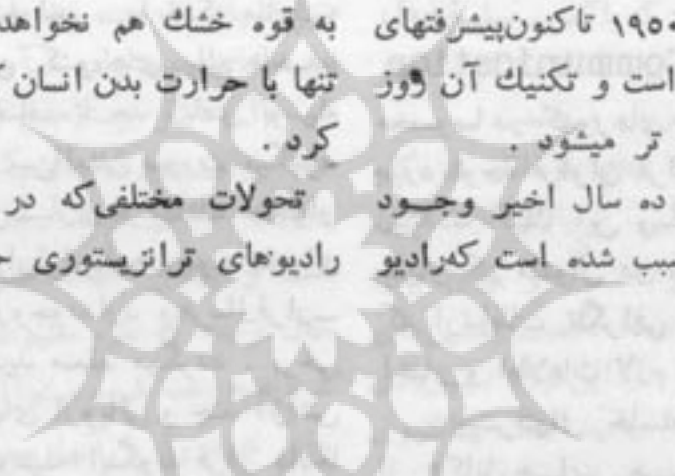
های جیبی در تمام نواحی در دسترس میلیون ها نفر مردم دنیا قرار گیرد. رادیو ترانزیستور اکنون از لحاظ صدا و استحکام درست مانند رادیو رهای چهار یا پنج لامپی است و بعلاوه چون کوچک تر و سبک تر از دستگاه های معمولی است و مخارج قوه های کوچک آن ناچیز است بیش از سایر رادیو ها مورد استقبال میباشد. پیشرفتهای سریعی که در صنعت الکترونیک و طرز استفاده از اقمار مصنوعی حاصل شده است بیش از پیش سبب کوچک تر ساختن دستگاه های فرستنده و گیرنده رادیو شده است و پیش بینی میشود که تا ده سال دیگر رادیو ها بقدری کوچک خواهد شد که هر کس خواهد توانست یک رادیوی مچی مانند ساعت بدمت بپندد. رادیوئی که دیگر احتیاج به قوه خشک هم نخواهد داشت و تنها با حرارت بدن انسان کار خواهد کرد. تحولات مختلفی که در ساختمان رادیو های ترانزیستوری حاصل شده،

قیمت ها را در دنیا پائین آورده است و بهمین جهت تقاضای مردم کشورهای در حال توسعه برای خرید رادیو دائماً رو به افزایش است و انتظار میرود که تا چند سال دیگر تمام خانواده های دنیا در سراسر کره زمین دارای رادیو های اختصاصی خواهند شد. البته برای تامین این هدف باید هنوز ۴۰۰ میلیون دستگاه گیرنده جدید ساخته شود.

ترقیات فنی در زمینه پخش برنامه های رادیوئی نیز در توسعه رادیو نقش مهمی دارد. از ده سال پیش سیستم تغییر ارتفاع امواج

Modulation de Frequence

که با علامت اختصاری M.F. مشخص میشود رواج فراوان پیدا کرده است و با بکار بردن این سیستم پارازیت ها بسیار کم شده و صدای فرستنده ها بهتر بگوش میرسد. بعلاوه چون با کمک این سیستم میتوان از بلندترین امواج رادیوئی بهره برداری کرد امکان استفاده از امواج صاف و اشغال نشده بیشتر گردیده است.

وضع رادیو در جهان (۱۹۶۲)

نواحی دنیا   تعداد فرستنده گاه گیرنده به هزار ایستگاه فرستنده   نسبت برای ۱۰۰ نفر

نواحی دنیا	تعداد فرستنده	تعداد گیرنده به هزار ایستگاه فرستنده	نسبت برای ۱۰۰ نفر
آفریقا	۴۳۰	۶۰۰۰	۲۳
آمریکا شمالی	۵۹۰۰	۲۰۱۰۰۰	۷۲۸
(بدون ایالات متحده و کانادا)	۱۱۰۰	۸۰۰۰	۱۱۳
آمریکای جنوبی	۱۸۵۰	۱۶۰۰۰	۱۰۵
آسیا	۱۵۰۰	۳۸۰۰۰	۲۳
(بدون ژاپن)	۸۷۸	۱۸۶۵۱۵	۱۱۱
اروپا	۳۲۰۰	۱۰۵۰۰۰	۲۲۸
اقیانوسیه	۳۶۰	۴۰۰۰	۱۷۶
شوروی	۴۱۰	۶۶۰۰۰	۲۹۸
تمام دنیا	۱۳۳۴۰	۴۳۶۰۰۰	۱۳۸

قدرت و صافی صدای رادیوهای مجهز به سیستم M.F. صنعت ضبط اصوات موسیقی را نیز توسعه داده و بر اثر آن تکنیک استرنوفونی مجهز به دومنبع صوت نیز پیشرفت کرده و برنامه‌های موزیک و دراماتیک مورد توجه بیشتر قرار گرفته است .

بعد از تجربه موفقیت آمیز پرتاب اولین اقمار مصنوعی مخابراتی ، رادیو نیز مانند روزنامه‌ها و تلویزیون وارد عصر کیهانی شده است . آزمایش اقمار مصنوعی نشان داد که به کمک سیستم جدید مخابراتی میتوان برنامه‌های رادیویی را مستقیماً بدون تقویت برای مناطق وسیع کره زمین پخش کرد . بعلاوه راه بهبود رابطه علامت و صدا Signal-Bruit که با پیشرفتهای علمی جدید : اهمیت رادیو در انتشار اخبار و آموزش و سرگرمی انسان بازهم افزایش خواهد یافت .

وضع تلویزیون در جهان (در سال ۱۹۶۳)

نواحی جهان	تعداد فرستنده	تعداد گیرنده (به هزار)	نسبت گیرنده برای صد نفر (تقریباً)
آفریقا	۵۴	۳۵۷۴	۰٫۱
آمریکای شمالی (بدون ایالات متحده) و کانادا	۸۰۳	۶۸۰۳۶۶	۲۴٫۲ (۲٫۵)
آمریکای جنوبی	۱۰۳	۳۵۰۲۰	۲٫۲
آسیا (بدون ژاپن)	۴۳	۱۶۰۰۶۵	۰٫۹ (۰٫۱)
اروپا	۱۷۸۳	۴۳۶۲۰۸	۹٫۳
اقیانوسیه	۳۷	۱۷۴۹۳	۱۰٫۰
شوروی	۱۶۹	۹۰۰۰۰	۴٫۰
در تمام دنیا	۳۳۷۱	۱۴۲۲۷۲۶	۴٫۴

وضع سینما در جهان (۱۹۶۳)

نواحی مختلف	تعداد سینما (۱۶ و ۳۵ میلیمتری)	تعداد صندلیها	تعداد صندلی ورود به سینما	نسبت ورود
آفریقا	۲۲۳۵	۱۴۰۱۸	۰٫۵	۰٫۸
آمریکای شمالی (بدون ایالات متحده) و کانادا	۱۷۳۶۰	۱۳۶۴۹۲	۴٫۹	۱۰٫۰
آمریکای جنوبی	۳۵۳۳	۲۸۷۷۹	۴٫۰	(۶٫۴)
آسیا (بدون ژاپن)	۸۹۳۳	۴۹۳۷۶	۳٫۲	۴٫۹
اروپا	۱۷۳۲۳	۹۰۰۸۴۵	۰۰٫۷۵	۴٫۰
اقیانوسیه	(۱۰۵۸۱)	(۶۰۶۴۵)	(۰٫۴)	(۳٫۲)
شوروی	۶۴۳۰۲	۱۹۶۵۳۹	۴٫۳	۸٫۶
در تمام دنیا	۲۱۴۴	۱۱۸۸۴	۷٫۰	۱۴٫۹
	۹۰۵۰۰	۱۲۳۰۰۰	۵٫۶	۱۷٫۹
	۳۰۳۶۹۳	۶۹۹۰۰۰	۲٫۲	۶٫۰

۴- تلویزیون (۱۹۶۶)

سینما

با آنکه سی سال بیشتر از شروع اولین برنامه های عمومی تلویزیون در دنیا نگذشته است - الوصف تلویزیون امروزیکی از وسائل مهم خبری ، آموزشی و سرگرم کننده ، در سراسر جهان بشمار میرود .

اولین برنامه های تلویزیونی عمومی در سال ۱۹۳۶ از طرف بی بی سی (بنگاه سخن جهانی پراکنی انگلستان) پخش شد . جنگ جهانی دوم پیشرفت تلویزیون را متوقف ساخت ولی پس از پایان جنگ واستقرار صلح کشورهای توسعه یافته جهان توجه شدیدی با استفاده از وسائل الکترونی از راه مالمت آمیز معطوف نمودند و برای بهبود و تکمیل فرستنده ها و گیرنده های تلویزیونی مساعی بسیار بخرج دادند ، و بدین طریق برنامه های تلویزیونی توسعه یافت .

تلویزیون در حال حاضر با سرعت فوق العاده در دنیا در حال پیشرفت میباشد . در سال ۱۹۵۱ در آفریقا ، آمریکای جنوبی ، آسیا و اقیانوسیه حتی يك گیرنده تلویزیون هم وجود نداشت و در شوروی برای هر صد نفر جمعیت فقط ۰۰۸ گیرنده تلویزیونی موجود بود ، ولی اکنون در تمام نواحی جهان فرستنده های تلویزیونی تاسیس شده است و با آنکه هنوز تعداد گیرنده های تلویزیون برای ۱۰۰ نفر در بسیاری مناطق کم است (۱۰۰) در آفریقا ، ۲۴۶ در آمریکای جنوبی) تعداد گیرنده ها در سراسر جهان از ۱۱ میلیون دستگاه ۱۹۵۰ در سال ۱۹۶۲ به ۱۱۶ میلیون رسیده و در سال ۱۹۶۳ ، ۱۴۲ میلیون برآورد گردیده است تعداد فرستنده ها نیز در این مدت افزایش یافته و واز ۱۳۰ فرستنده به ۲۳۸۰ (در سال ۱۹۶۲) و ۳۳۷۱ (در سال ۱۹۶۳) بالغ شده است . باید دانست که افزایش تعداد فرستنده های تلویزیونی در اروپا از سایر نواحی بیشتر بوده است در سال ۱۹۵۰ در اروپا فقط ۱۵ فرستنده تلویزیونی موجود بود . ولی در سال ۱۹۶۲ این تعداد به ۱۱۶۰ و در ۱۹۶۳ به ۱۸۰۰ فرستنده رسید .

فیلم و سینما در سالهای اخیر در سراسر دنیا بجز در چند کشور آمریکای شمالی و اروپا که تلویزیون توسعه شدید یافته ، همچنان در حال توسعه بوده است و از لحاظ وسیله سرگرمی مقام اول را داشته است . تعداد ممالک تولید کننده فیلمهای سینمایی از سال ۱۹۵۴ افزایش یافته و تعداد سینماها نیز دو برابر شده و در سال ۱۹۶۲ از ۱۰۰ هزار به ۲۰۳ هزار رسیده است . در سال ۱۹۶۲ تعداد افرادی که در يك هفته به سینما رفته اند در حدود ۳۶۶ میلیون یعنی يك نهم جمعیت جهان بوده است .

پیشرفت سینما مخصوصا در شوروی و کشورهای در حال توسعه که سینما های بسیار تعداد تماشاچیان را افزایش داده بیش از سایر ممالک محسوس میباشد . در عین حال باید

در نظر داشت که تقریبا در تمام کشورهای آسیائی و آفریقائی تعداد سندلی های سینما هنوز از حداقل مورد پیشنهاد یونسکو کمتر است . سالیان دراز ایالات متحده آمریکا که امروز هم مقام برجسته ای در بازارهای جهانی سینما دارد بزرگترین تولید کننده فیلم های بلند بشمار میرفت ولی از سال ۱۹۵۵ تولید آمریکا بعد از ژاپن هند و هنگ کنگ قرار گرفت .

در سال ۱۹۶۰ بیست و شش کشور هر کدام لاقل در سال ۲۰ فیلم بلند تهیه کردند . این تولید کنندگان شامل ۱۲ کشور اروپائی ، ۸ کشور آسیائی ، ۲ کشور آمریکای شمالی و دو کشور آمریکای جنوبی ، يك کشور آفریقائی و شوروی بودند .

فیلم های مستند و آموزشی در سالهای اخیر در اکثر ممالک جهان پیشرفت کرده است و سازندگان فیلم های بلند ، سازمانهای دولتی و موسسات صنعتی و نگاهها و سازمانهای

مهمترین مراکز تولید فیلم در دنیا در سال ۱۹۶۰

نام کشور	تعداد تولید سالانه فیلم های بلند
۱- ژاپن	۵۴۹
۲- هند	۳۳۴
۳- هنگ کنگ	۲۷۳
۴- ایالات متحده آمریکا	۲۱۱
۵- ایتالیا	۱۶۸
۶- فرانسه	۱۵۸
۷- شوروی	۱۴۰
۸- انگلستان	۱۳۳
۹- فیلیپین	۱۱۴
۱۰- جمهوری فدرال آلمان	۱۰۷
۱۱- اسپانیا	۷۳
۱۲- برمه	۷۲
۱۳- کره جنوبی	۶۷
۱۴- مکزیک	۶۴
۱۵- جمهوری متحد عرب	۶۴
۱۶- پاکستان	۴۳
۱۷- چین کمونیست	۴۰
۱۸- یونان	۳۷
۱۹- چکسلواکی	۳۶
۲۰- آرژانتین	۳۴
۲۱- ترکیه	۳۳
۲۲- برزیل	۳۱
۲۳- آلمان شرقی	۲۸
۲۴- لهستان	۲۱
۲۵- اتریش	۲۰
۲۶- سوئد	۲۰

عام المنفعه و فرهنگی و علمی و آموزشی همه به تهیه آن پرداختند . در بسیاری از کشورها امروز فیلم های سینمایی جزو برنامه مدارس شده است و بمنظور تکمیل دروس یا بجای کتب ، یا معلمین مورد استفاده قرار میگیرد . فیلم های آموزشی و مستند بوسیله سینماهای سیار در تمام دهات و نواحی دور افتاده آسیا و آفریقا و آمریکای لاتین که ساکنین آنها از خواندن و نوشتن محروم هستند نفوذ کرده است .

صنعت سینما از لحاظ فنی در سالهای اخیر در حال توسعه دائمی بوده است و بحرانهایی که وضع مطبوعات نوشته و رادیو و تلویزیون را متزلزل کرده به آن لطمه ای نزده است .

استفاده از دوربین های ۷۰ میلیمتری برای نمایش فیلم ها روی پرده های پهن پیشرفت بیشتری کرده و فیلم های ۸ میلیمتری نیز بیش از پیش مورد استفاده آماتورها ، محققین و متخصصین قرار گرفته است . در تهیه فیلم های رنگی نیز موفقیت های بزرگی بدست آمده است و با تکمیل وسائل صدا برداری در سالن های سینما و روی اکران تلویزیون ها فیلم های بهتری نمایش داده میشود . ایجاد محوطه های درایوین سینما برای اتومبیل رانان در بسیاری از کشورها مخصوصا از رکود کار سینماها بر اثر پیشرفت تلویزیون جلوگیری کرده است .

از لحاظ وسائل نمایش فیلم ها نیز تکنیک سینما پیشرفت کرده و اکنون در نقاطی که برق وجود ندارد میتوان بکمک دستگاههایی که از نور خورشید استفاده میکنند فیلم های سینمایی را بنمایش گذاشت . باوجود پیشرفت تلویزیون ، سینما همچنان ارزش و اهمیت خود را بعنوان يك وسیله سرگرمی و آموزشی حفظ کرده است و حتی در برخی زمینه ها بین تلویزیون و سینما همکاری نیز پدید آمده است و پیش بینی میشود که در آینده فیلم های سینمایی در تلویزیون مورد استفاده بیشتر قرار گیرد و صفحه تلویزیون برای فیلم برداران پرده سالن ها را بگیرد . و بدین طریق رفته رفته سینما و تلویزیون تبدیل بیک وسیله واحد گردند .